

Dokumentin sisältö

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2018

-1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi
-2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi
-3 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2019

-4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset
-5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat
-6 Hyvinvointisuunnitelma

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

-7 Suunnitelman laatijat
-8 Suunnitelman hyväksyminen

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2018

Terveydenhuoltolain 11 §:n mukaan kunnan on päätöksenteon ja ratkaisujen valmistelussa arvioitava ja otettava huomioon tehtävien päätösten ja ratkaisujen vaikutukset väestön terveyteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Lisäksi lain 12 § edellyttää, että kunnan on seurattava asukkaitensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Kankaanpään kaupunginvaltuusto on hyväksynyt ”Kankaanpää 2025” -kaupunkistrategian 6.3.2017 pitämässään kokouksessa ja kaupunginstrategian mukaan ”Äly, taide ja hyvinvointi asuvat meillä”. Kuntalaisten hyvinvointi on nostettu keskeiseksi painopistealueeksi siten myös strategiassa, ja strategiassa on määritelty myös tarkemmin asukkaisten hyvinvoinnin tavoitteet, joihin hyvinvointikertomuksenkin tulee pohjautua.

Hyvinvointityöryhmä on tarkastellut hyvinvointi-indikaattoreista saatavaa tietoa sekä niiden perusteella ja muun olemassa olevan tiedon perusteella laatinut tämän vuoden 2018 kertomuksen. Indikaattorit ja vertailukunnat ovat samat kuin laajemmassa, koko valtuustokauden käsittävässä kertomuksessakin.

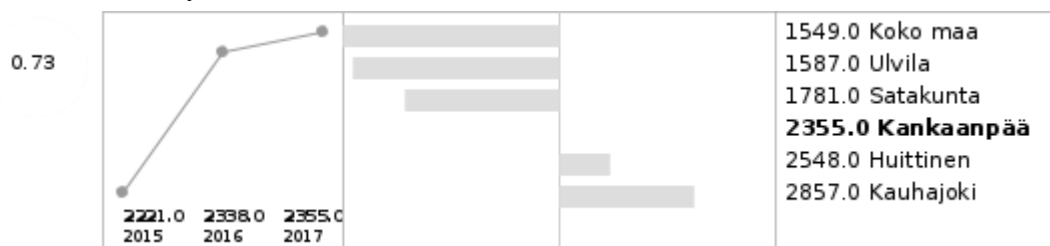
1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

TALOUS JA ELINVOIMA

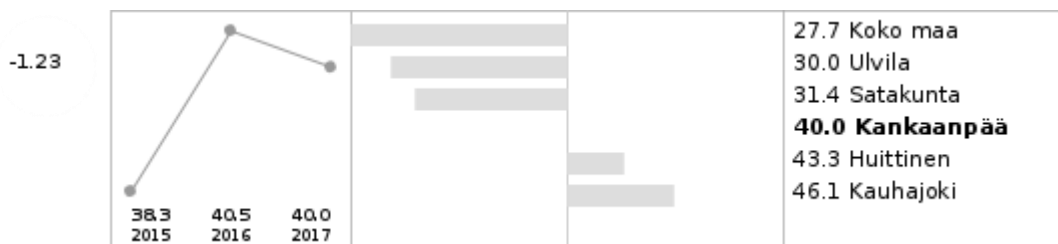
Tulot

% Suunta Vertailu

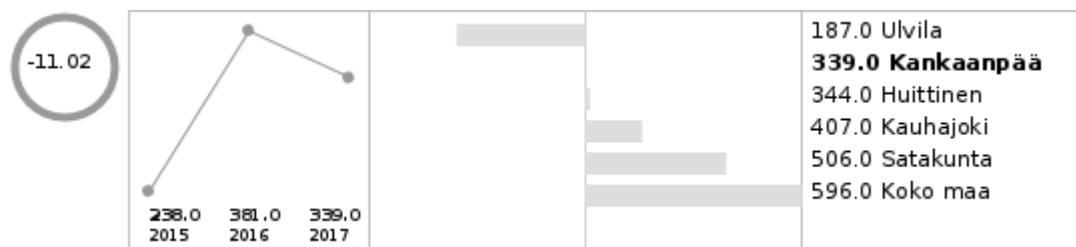
Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas

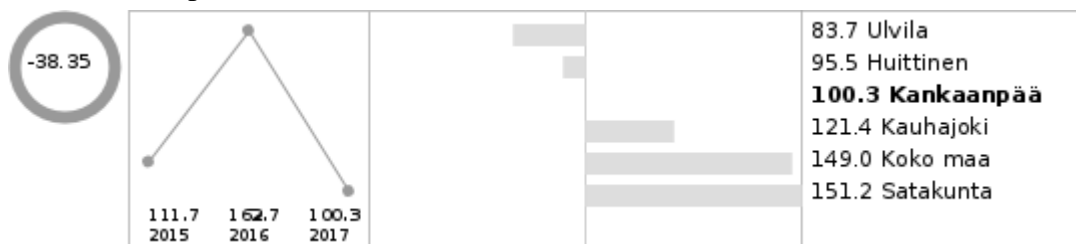
Valtionosuudet, % nettokustannuksista

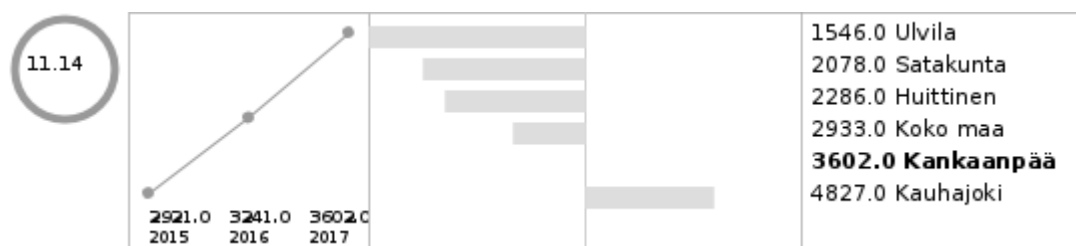
Vuosikate, euroa / asukas

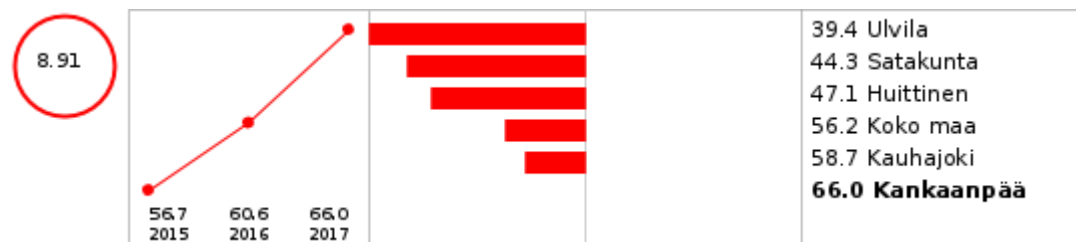
Vuosikate, % poistoista

Lainakanta, euroa / asukas

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

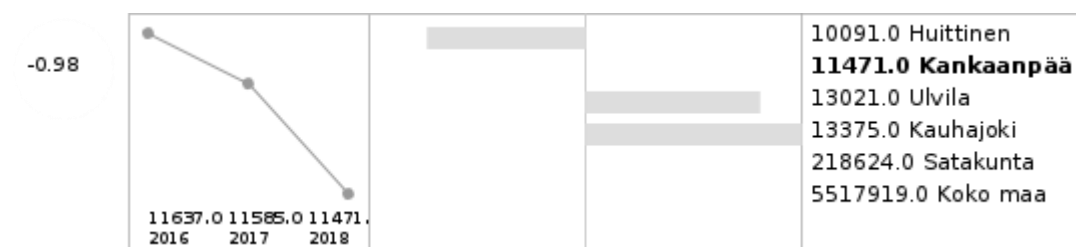
Verotulot, euroa / asukas

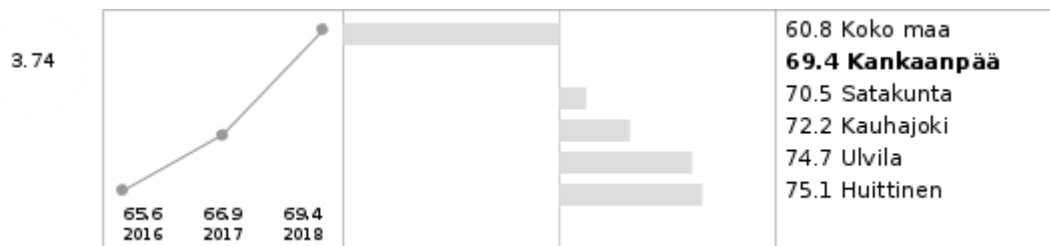
Väestö

% Suunta Vertailu

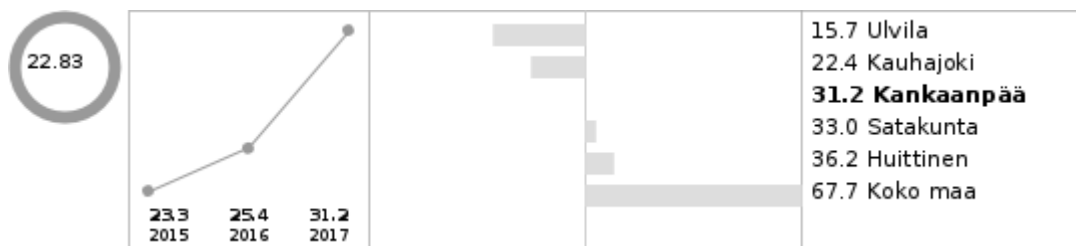
Väestö 31.12.

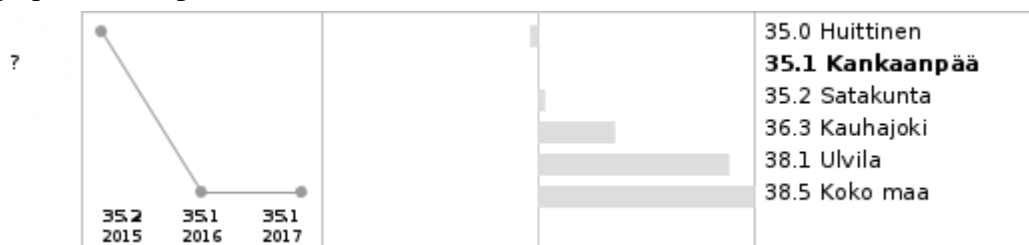
Huoltosuhte, demografinen

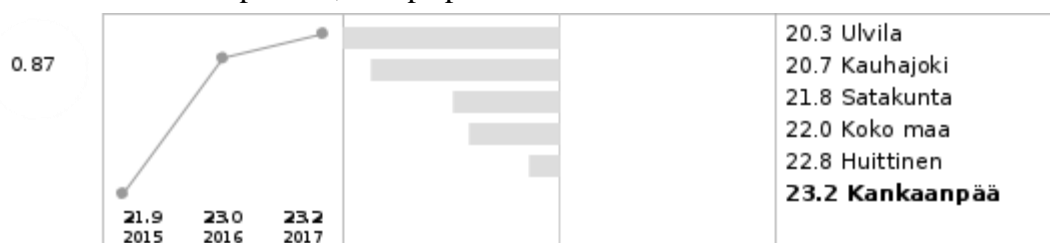
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

Lapsiperheet, % perheistä

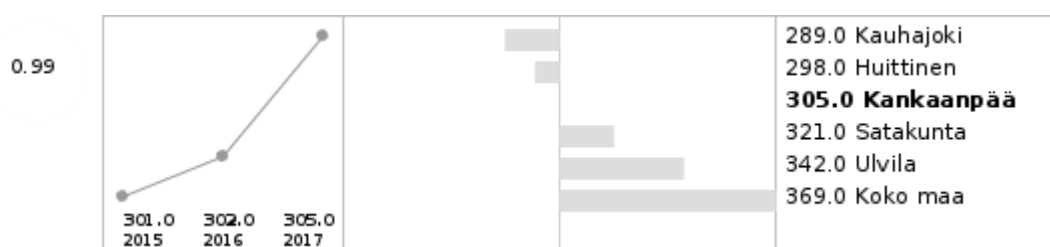
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista

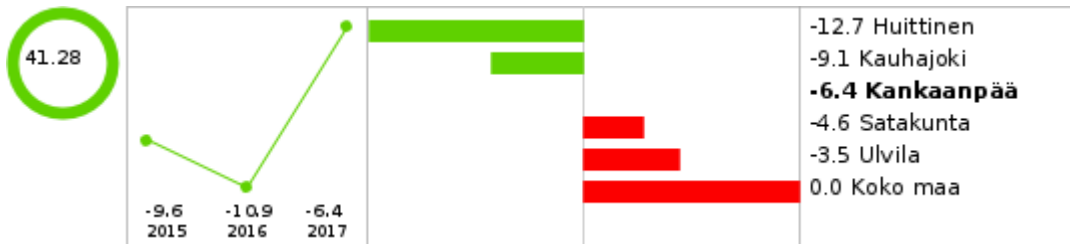
Koulutustasomittain

Väestöennuste 2030

Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

Elinvoima

% Suunta Vertailu

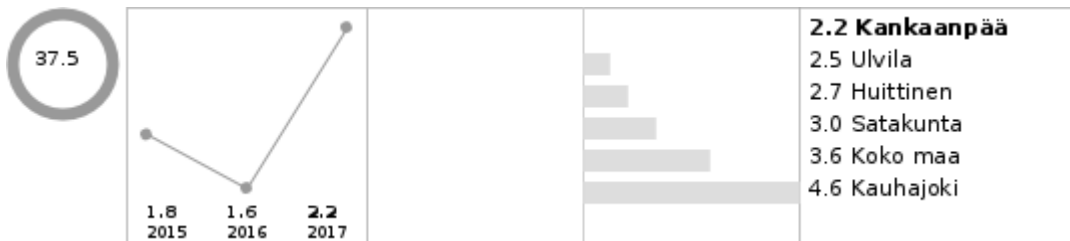
Kunnan yleinen pienituloisuusaste

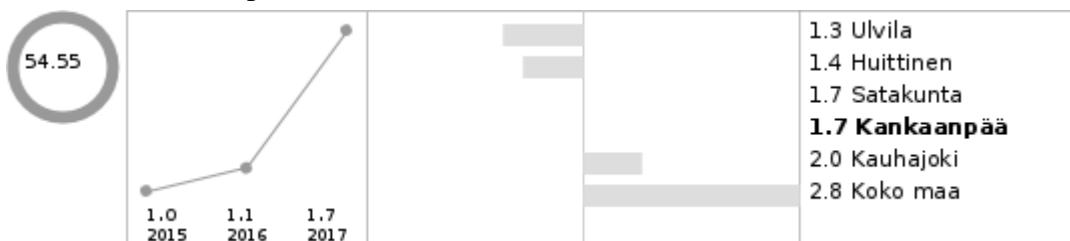
Lasten pienituloisuusaste

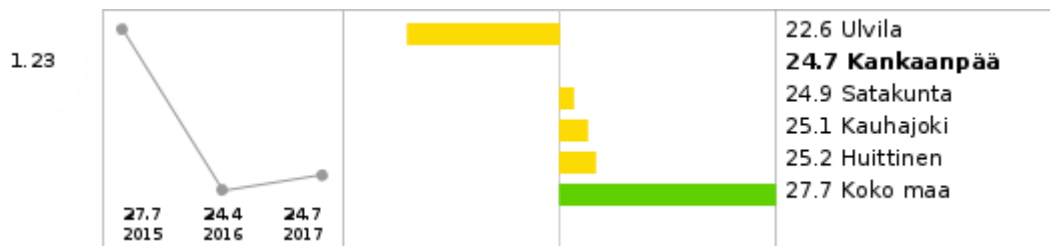
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

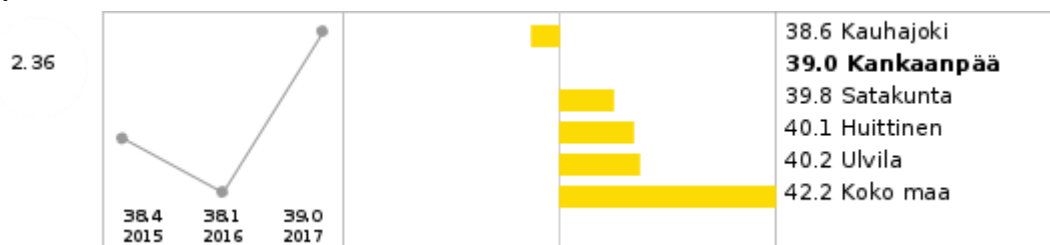
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

Työlliset, % väestöstä

TALOUS JA ELINVOIMA - Yhteenveto

Talous

Vuoden 2018 tilinpäätöksessä kokonaisuutena yhteenlaskettu käyttötalouden nettomeno eli toimintakate alittui 1,29 milj. euroa toteutumaprosentin ollessa 99,1 %. Verotuloarvio alittui 0,54 milj. euroa toteutumaprosentin ollessa 98,6 % ja valtionosuustuloarvio ylittyi 0,03 milj. euroa toteutumaprosentin ollessa 100,1 %. Korkomenoarvio alittui 0,14 milj. euroa.

Vuosikate oli + 1,40 milj. euroa ja poistot - 3,66 milj. euroa. Kaupunki teki ylimääräiset arvonalennukset: Musiikkiopisto -494.480 euroa ja Lohikon palvelukoti -437.226 euroa, koska toiminta niissä on lopetettu ja musiikkiopisto myytiin kirjanpitoarvoa alemmalla hinnalla ja palvelukoti on asetettu myyntiin. Vatajankosken Sähkön kuntayhtymä tuloutti sopimuksen mukaisesti kaupungille n. 1 milj. euroa, joka on kirjattu kuntayhtymätuloutuksena muihin rahoitustuottoihin. Tilikauden tulokseksi muodostui - 3,21 milj. euroa ja tilikauden alijäämäksi - 3,21 milj. euroa. Edellisten tilikausien yhteenlasketut ylijäämät ovat yhteensä + 3,19 milj. euroa. Näin ollen yhteenlaskettu alijäämä taseessa on tilivuoden 2018 lopussa - 0,02 milj. euroa.

Talouden tunnusluvut ovat osittain huolestuttavia. Tuloveroprosentti on korkea (21,5), omavaraisuusaste alhainen (22,3 %), suhteellinen velkaantuneisuus korkea (70,4 %) ja lainamäärä korkea (3.814 €/as). Erityisesti maakuntaudistuksen kaaduttua, kaupungin tulee laatia kestävä talouden ohjelma ja vaatia talouden tasapainottamista myös Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymältä.

Väestö

Kankaanpään asukasluku on 11.472 (31.12.2018). Väkiluvun muutos oli edellisestä vuodesta - 1 % eli asukasluku alentui 113:llä.

Merkittävin väestörakenteen muutos Suomessa ja koko Euroopassa on väestörakenteen vanheneminen. Eläkeikäisten osuus väestöstä kasvaa voimakkaasti samaan aikaan kun työikäinen väestö vähenee. Lasten ja nuorten osuudet pienenevät ja syntyvyys laskee. Kuntakohtaisessa väestötarkastuksessa kokonaismäärän muutoksen lisäksi olennaista on väestön ikärakenne. Tämä vaikuttaa merkittävästi palvelujen kysyntään ja tarpeeseen. Vuodelle 2026 Tilastokeskuksen laatiman väestöennusteen mukaan Kankaanpään väkiluku edelleen alenee ja huoltosuhte kasvaa. Eliniän kasvaessa yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa lukumääräisesti ja etenkin suhteellisesti. Suurin väestön vähenemä on 15 - 64-vuotiaiden ryhmässä. Tämä heijastuu suoraan huoltosuhteeseen, jonka ennustetaan nousevan yli 80 %:n.

Työllisyys

Työllisyystilanne on hieman heikentynyt. Työttömyysaste oli vuoden 2018 lopussa 11,2 %, kun se vastaavaan ajankohtaan vuonna 2017 oli 10,8 %. Vuoden 2018 lopussa (suluissa vuotta aiemmin) Kankaanpäässä työvoiman lukumäärä oli 5.135 (5.283) ja työttömien määrä 575 (568), joista alle 25-vuotiaiden määrä 84 (94) ja yli 50-vuotiaiden määrä 252 (234). Pitkäaikaistyöttömiä oli 90 (96).

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

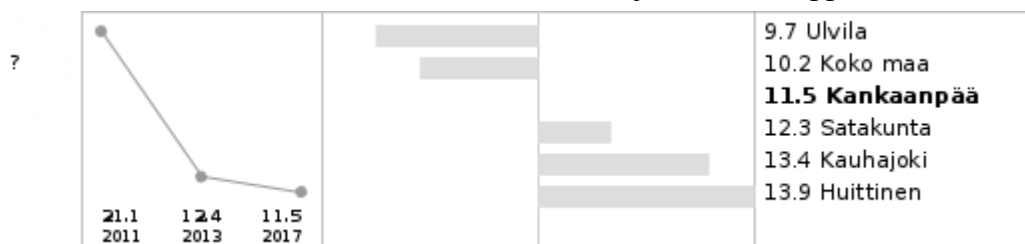
Elämänlaatu ja osallisuus

% Suunta Vertailu

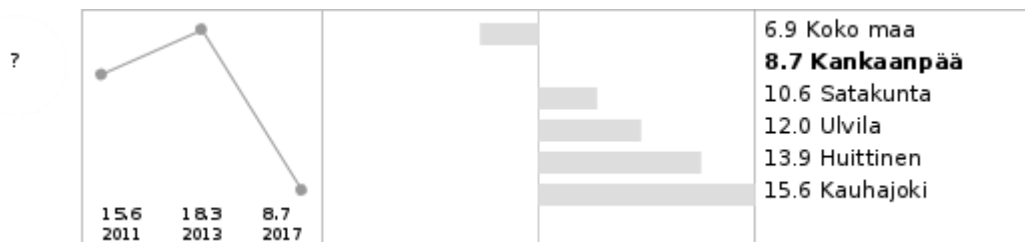
Kokee terveydentilansa keskimääräiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

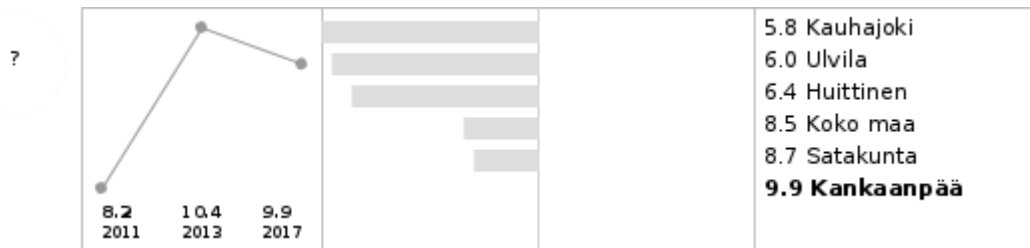
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

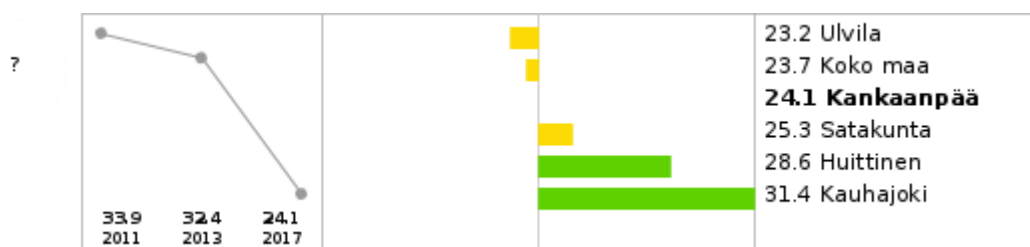
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

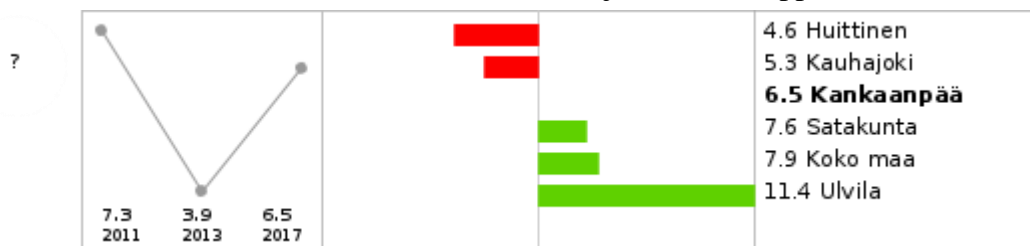
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

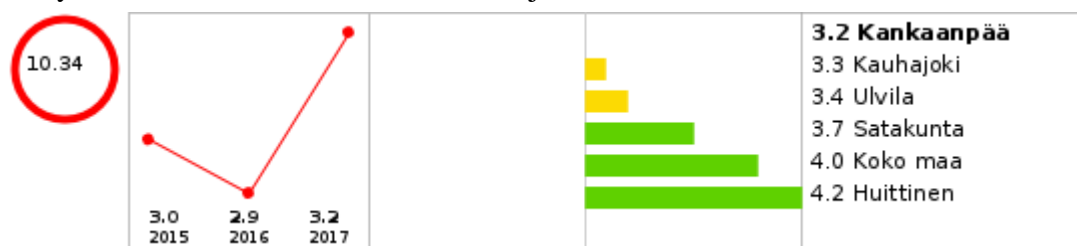
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 0 - 15-vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

% Suunta Vertailu

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET - Yhteenveto

Varhaiskasvatusta järjestettiin kysynnän mukaisesti sekä kunnallisena toimintana että palvelusetelillä. Kunnallista varhaiskasvatusta toteutettiin päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa sekä perhepäivähoidossa. Kunnallisia päiväkoteja oli yhteensä kuusi, ryhmäperhepäiväkoteja 1 ja perhepäivähoitajia yhteensä 19. Ryhmäperhepäivähoitotoiminta loppui 31.7.2018. Esiopetus toteutettiin päiväkodeissa.

Palvelusetelillä toimivia päiväkoteja oli yhteensä 2.

Kunnallisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen piirissä oli yhteensä 417 lasta. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa palvelusetelillä oli yhteensä 74 lasta. 4-5-vuotiaista lapsista n. 86 % osallistuu varhaiskasvatukseen.

Varhaiskasvatus oli laadullisesti ja sisällöllisesti tasalaatuaista ja taloudellista. Vuorohoitoa toteutettiin Päiväkoti Petäjäsessä aamu-, ilt-, viikonloppu- ja yöhoitona.

Varhaiskasvatuksessa tehtiin 5-vuotiaiden KEHU-arviointi kaikille päiväkodeissa oleville 5-vuotiaille lapsille. Kaikille varhaiskasvatuksessa oleville lapsille laadittiin lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetuksessa oleville lapsille henkilökohtainen esiopetussuunnitelma. Erityistä tukea tarvitseville lapsille laadittiin henkilökohtainen Lapsen kasvun ja tuen suunnitelma. Esiopetuksessa on käytössä kolmiportaisen tuen malli (yleinen, tehostettu, erityinen).

Varhaiskasvatussuunnitelman uusien toimintamallien vakiinnuttamiseksi laadittiin suunnitelma varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan arvioinnista ja kehittämisestä. Suunnitelma sisältää järjestäjätason ja yksikkötason suunnitelmat. Varhaiskasvatuksen turvallisuussuunnitelma päivitettiin. Esiopetuksessa olevien lasten huoltajille järjestettiin Eskarikahvilatoimintaa. Lisäksi kaikille esiopetuslasten huoltajille järjestettiin syksyllä Eskari-info Kankaanpääsalissa. Huoltajien osallisuutta kehitettiin ottamalla käyttöön uusia osallistamisen menetelmiä. Henkilöstöä koulutettiin Lapset puheeksi-menetelmän käyttöön.

Varhaiskasvatuksessa olevien lasten huoltajille toteutettiin Asiakastyytyväisyyskysely huhtikuussa 2018. Kyselyyn vastattiin asteikolla 1 (Olen täysin eri mieltä.) – 5 (Olen täysin samaa mieltä.). Vastausten kokonaiskeskiarvo oli 4,07. Kysymykseen ”Olen kokonaisuudessaan tyytyväinen lapseni varhaiskasvatukseen” oli kaikista vastaajista 87,7 % jokseenkin tai täysin samaa mieltä.

Varhaiskasvatuksen erityisen tuen resurssia lisättiin palkkaamalla kolmas varhaiskasvatuksen erityisopettaja 1.8.2018 alkaen. Varhaiskasvatuksen erityisopettajien tehtäväkuvia tarkennettiin ja resurssia jaettiin tasaisesti perhepäivähoitoon, päiväkoteihin ja yksityisiin palvelusetelipäiväkoteihin. Perusopetuksessa jatkettiin useita kehittämishankkeita Opetusministeriön ja Opetushallituksen rahoituksen avulla. Kerhohankkeen avulla järjestettiin mm. taito- ja taideainekerhoja, kielten oppimisen ja koodauksen kerhoja sekä kyläkouluissa että keskustan alueen kouluissa. Kyseinen hanke jatkuu edelleen. Ryhmäkokojen pienentämiseen saadun valtionavustuksen avulla voitiin joustavammin muodostaa opetusryhmiä (mm. resurssiopettajatoiminta, samanaikaisopetus, koulunkäynninohjaajan resurssin joustava käyttö). Kaikki Kankaanpään koulut ovat mukana Liikkuva koulu-hankkeessa, jonka tavoitteena on mm. pidennetyn välitunnin ja koulutettujen oppilas- ja opettajaohjaajien avulla

monipuolistaa ja lisätä välituntiliikkumista. Em. lisäksi hankerahoitusta käytettiin vuoden 2017 ta- paan esi- ja perusopetuksen toimintakulttuurin kehittämiseen, tutor-opettajien kouluttamiseen ja toi- mintaan. Perusopetuksen henkilöstö osallistui Turun yliopiston järjestämään seudulliseen Oppilaan hyvinvoinnin ja oppimisen tukeminen esi- ja perusopetuksessa-koulutukseen. Kyseinen koulutus- hanke jatkuu vuonna 2019.

Oppilaiden omaa toimintaa koulun kehittämisessä sekä omien toimintamahdollisuuksien lisäämi- sessä ohjataan ja kehitetään opetussuunnitelman mukaisesti mm. jokaisella koululla toimivan oppi- laskunnan avulla ja osallistumalla nuorisovaltuuston toimintaan. Uuden oppilas – ja opiskelijahuol- tolain edellyttämiä muutoksia vakiinnutettiin koulujen toimintaan. Koulujen hyvinvointiryhmien toimintaa ohjattiin mm. sidosryhmien edustajista kootun Kankaanpään oppilashuollon ohjausryh- män kautta. Kankaanpään LAPE-ryhmä aloitti toimintansa, kun em. kunnallista ohjausryhmää vah- vistettiin kolmannen sektorin toimijoilla.

Pohjanlinnan koulussa erityisopetuksen järjestämisessä on huomioitu uudet opetuksen järjestämistä koskevat linjaukset, integraatiota erilaisten oppijoiden välillä on lisätty. Toisena koulun painopis- teenä on yhteisöllisyyden vahvistaminen. Syksyllä järjestettiin kolmen luentosarjan tapahtuma. Ti- laisuuksissa puhuivat alan asiantuntijat; poliisit, päihdetyöntekijät, psykologi, lääkäri, sosiaalityön- tekijä. Tarkoitus oli kiinnittää huomio päihteiden käyttöön, kiusaamiseen ja häirintään, sekä vuoro- vaikutustaitojen vahvistamiseen. Päivällä tilaisuus oli oppilaille ja illalla avoin huoltajille ja muille asiasta kiinnostuneille, palaute tilaisuuksista oli erittäin hyvä.

Pohjanlinnan koulussa toimii toista vuotta ns. tukiluokka, jossa tavoitteena on tukea runsaasti tukea tarvitsevan oppilaan opiskelua omalla paikkakunnalla. Tukiluokan toiminnassa on vahvasti mukana terveydenhuollon ja oppilashuollon henkilöstöä. Toiminnasta on saatu hyviä kokemuksia niin toi- minnallisesti kuin taloudellisestikin.

Sivistystoimessa aloitti syksyllä kahden perusopetuksen koulupsykologin lisäksi uusi psykologi, joka työskentelee toisella asteella. Koulukuraattori työ jatkui suunnitelmallisesti, toimintamalleja, työkuvia sekä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa vahvistettiin vuoden aikana. Koulukuraattorit ja perusopetuksen koulupsykologit toimivat sopimusperusteisesti myös Kankaanpään ympäristökun- nissa. Yksi koulukuraattorin virka muutettiin vastuukuraattorin viraksi, vastuukuraattori aloitti työnsä maaliskuussa -18.

Kouluterveyskyselyä ei ole suoritettu vuonna 2018, seuraava kysely on 2019.

POSAN PERHEPALVELUT

PoSan perhesosiaalityössä vastataan sosiaalihuolto- ja lastensuojelulain mukaisista palveluista. Po- Sassa on 2017 alussa käynnistetty palvelutarpeen arviointitoiminta, jonka kautta koordinoidaan tu- levat ilmoitukset ja niiden käsittely yhteistyössä terveydenhuollon ja psykososiaalisten palveluiden kanssa. Alueen palveluita ovat muun muassa tukiperhe- ja tukihenkilötoiminta, sosiaaliohjaus, sosi- aalityö, perhetyö, avohuolto ja sijaishuolto sekä jälkihuolto. Valtakunnallisesti yli 13-vuotiaiden si- joitukset ovat lisääntyneet koko Suomessa ja painetta tähän näkyy myös Kankaanpäässä. PoSa pa- nostaa varhaiseen puuttumiseen yhdessä terveydenhuollon ja sivistystoimien kanssa sekä perheiden peruspalveluihin.

Lastensuojelutarpeen selvityksiä tehtiin vuonna 2018 yhteensä 171 (203) ja lastensuojeluilmoituksia tuli 451 (485). Pyyntöjä/hakemuksia lastensuojelutarpeen selvittämiseksi tuli 7 (2).

Vanhemmuutta tukevien avohuollon palvelujen piirissä oli vuonna 2018 yhteensä 248 (253) lasta ja nuorta. Avohuollon asiakkaita on ollut keskimäärin kuukaudessa 204 (181). Perhetyön asiakkaita oli vuoden aikana 47 (37).

Perheneuvolatoimintaa on kehitetty varhaisvaiheen palveluksi voimakkaasti ja perheneuvolan kanssa on kierretty eri yhteistyökumppaneita. Perheneuvolassa on aloitettu myös laajoja tutkimusmenetelmien käyttöönottoja, jotka hyödyttävät alueen yhteistyökumppaneitakin. Tiivistä yhteistyötä tehdään myös koulukuraattoreidenkin kanssa.

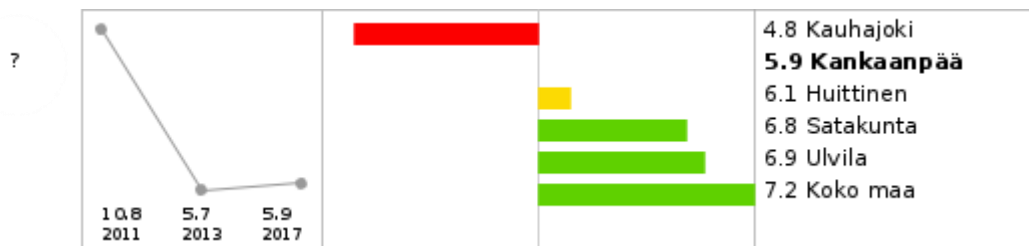
Perheneuvolan asiakkaita oli vuonna 2018 keskimäärin kuukaudessa 62 (55).

NUORET JA NUORET AIKUISET

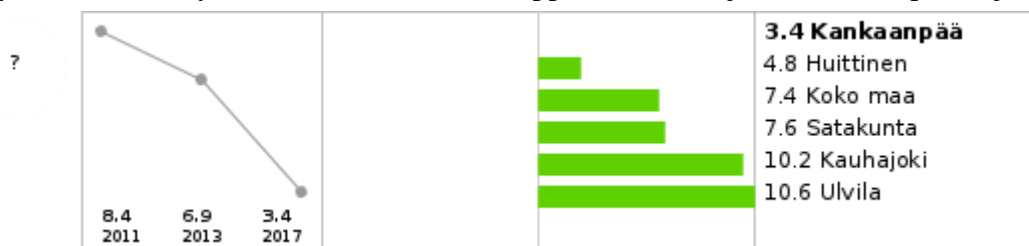
Elämänlaatu ja osallisuus

% Suunta Vertailu

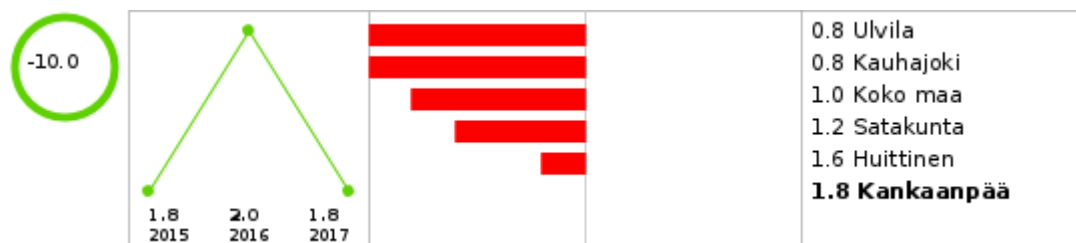
Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

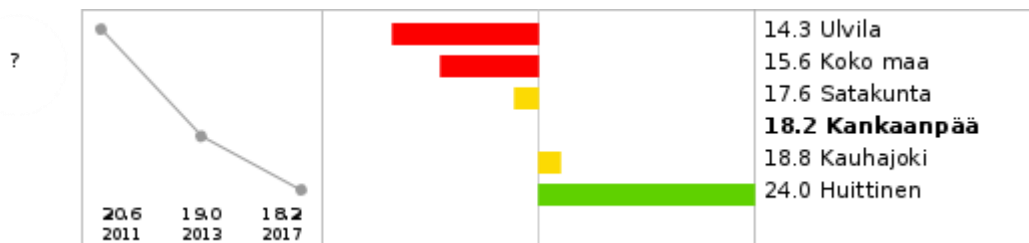
Ei yhtään läheistä ystävää, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

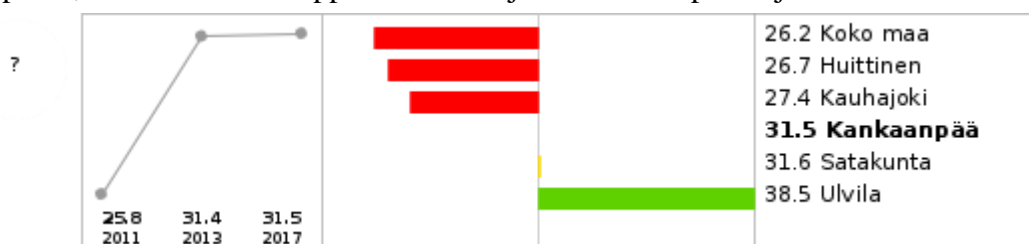
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

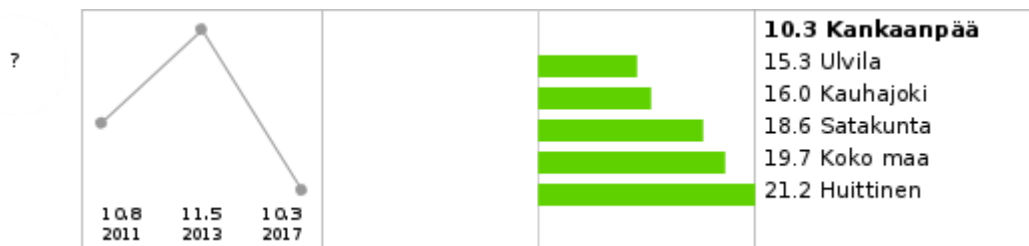
Ylipaino, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

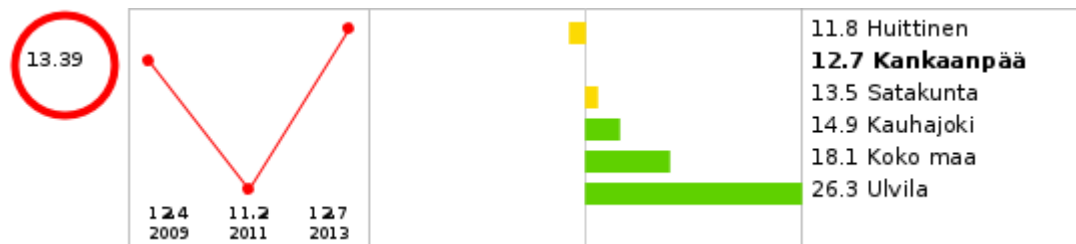
Ylipaino, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

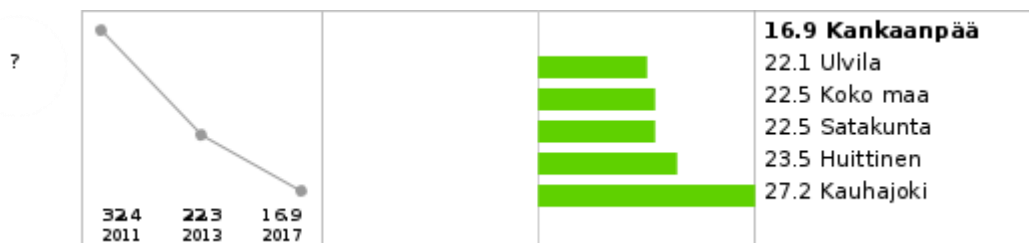
Kokee terveydentilansa keskinäiseksi tai huonoksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Päivittäin vähintään kaksi oiretta, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (-2015)

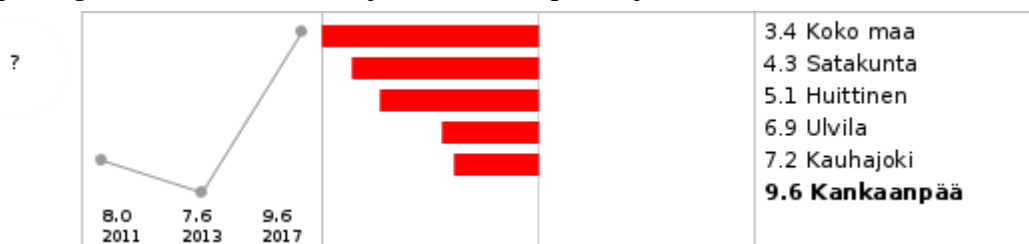
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

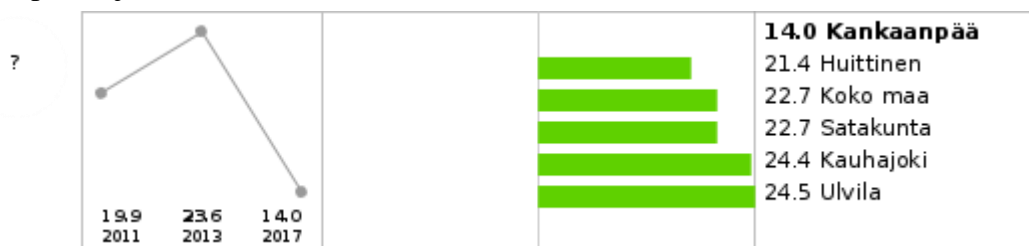
Tupakoi päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

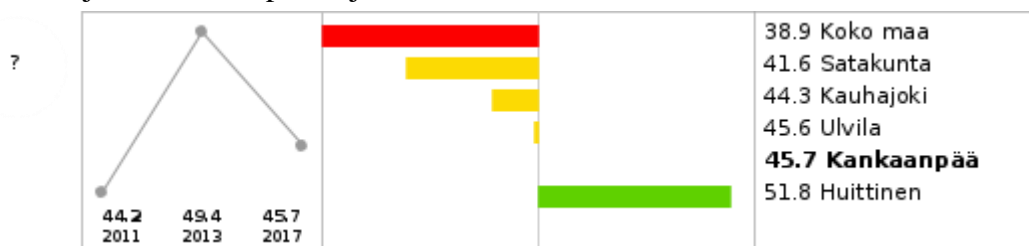
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

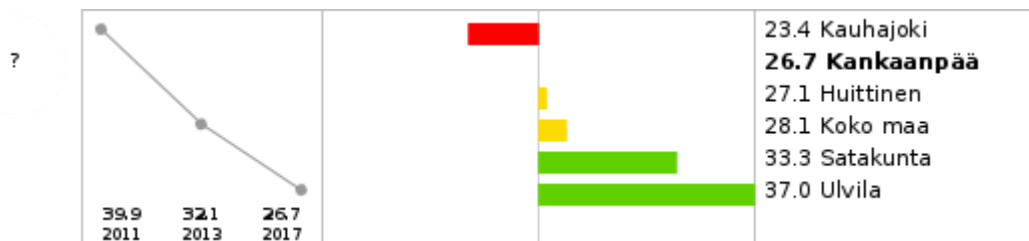
Ei syö koululounasta päivittäin, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

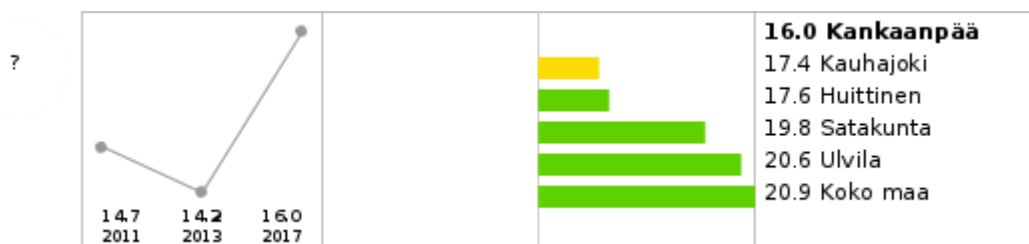
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Tupakoi päivittäin, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

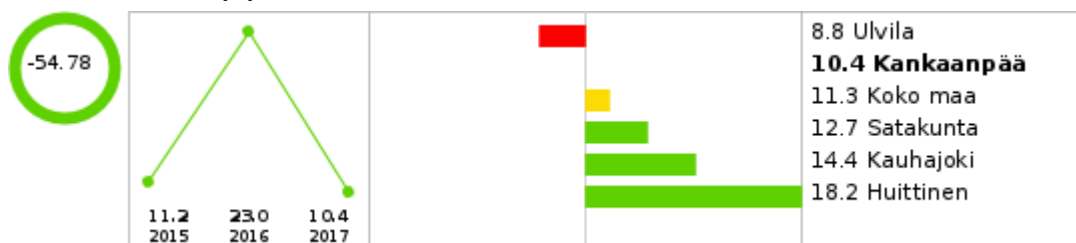
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

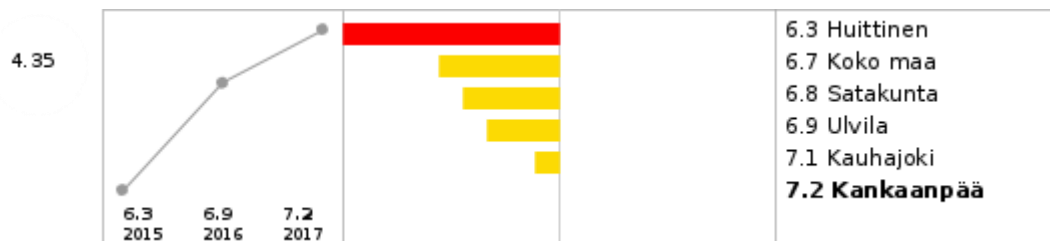
Kuntoutusrahaa saavat 16 - 19-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

Raskaudenkeskeytykset alle 25-vuotiailla / 1 000 15 - 24-vuotiasta naista

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 16 - 24-vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä

NUORET JA NUORET AIKUISET - Yhteenveto

Kankaanpään nuorisotoimi

Satakunnassa oli joulukuussa 2018 työttömiä työnhakijoita 10 181, joista miehiä 55,6 % ja naisia 44,4 %. Työttömien määrä on laskenut edellisestä vuodesta 1290 henkeä. Satakunnan työttömien osuudesta Kankaanpäässä oli joulukuun 2018 loppuun mennessä nuoria alle 30-vuotiaita työttömiä yhteensä 126 jakautuen seuraavasti:

15 - 19 v 18, 20 - 24 v 55, 25 - 29 v 53

Näistä alle 30-vuotiaista nuorista saatiin aktivoitua palvelujen piiriin 92 nuorta mm. työvoimakoulutukseen, valmennukseen, työharjoitteluun, kuntouttavaan työkokeiluun ja omaehtoiseen opiskeluun.

Kankaanpään seutukunnallisen etsivän nuorisotyön palveluissa oli vuonna 2018 Kankaanpääläisiä nuoria yht. 45. Yksilöohjaajien tapaamis- ym. tukitoimenpiteiden lisäksi käytiin yhdessä tutustumassa asumiseen liittyviin palveluihin, mielenterveystoimiston, sosiaalitoimen ja toimeentuloon

liittyviin palveluihin. Lisäksi neuvottiin opiskeluun liittyvissä asioissa, autettiin työnhaussa ja ohjattiin erilaisten palvelujen piiriin.

On huolestuttavaa, että on paljon nuoria, jotka eivät ole minkään palvelun piirissä. Esimerkiksi nuorisotilaston 2018 mukaan Kankaanpäässä oli koulutuksen ja työelämän ulkopuolella 15 - 28-vuotiaita nuoria arviolta noin 131 - 2018.

Lisätietoja:

Etsivän nuorisotyön asiakkaat Kankaanpäässä (linkki: nuorisotilastot.fi)

Satakunnan ja Varsinais-Suomen nuorten elinlokatsaus 46/2018 Aluehallintoviraston julkaisuja (päivitetään vuoden 2019 aikana)

Nuorisotoimen työntekijöitä mukana seuraavissa työryhmissä ja verkostoissa:

Pakka-toimintamalli

- Kampanjat, sekä niiden toteutus esim. terassikyselyt ja Älä- välitä kampanjat

Ehkäisevän päihdetyön yhteyshenkilöryhmä

- Jokaisessa kunnassa nimetty oma Ept yhteyshenkilö. Ryhmässä käydään läpi ja suunnitellaan samanlaiset toimintatavat jokaiseen kuntaan ehkäisevän päihdetyön edistämiseksi.

Ehkäisevän päihdetyön laajempi työryhmä

- Ryhmä toteuttaa Omin jaloin - sekä Valomerkki toimintaa, sekä suunnittelee joka toinen vuosi toteutettavaa Päihdeputkitapahtuman Pohjois-Satakunnan yläasteen oppilaille.

Selvinpäin Satakunnassa hankkeen työryhmä

- Toteutetaan muun muassa kyselyitä sekä koulutuksia ehkäisevää päihdetyötä tekeville.

Oppilashuollon ohjaustyöryhmä

- Osallistutaan säännöllisiin verkostokokouksiin

LAPE-työryhmä

- Suunnitellaan toimintoja lapsiperheiden hyväksi

Lastensuojelun ja perusopetuksen yhteinen työryhmä

- Pureudutaan nuorten elämäntilanteiden haasteisiin

Satanuvan ohjausryhmä

- Satakunnan nuorisovaltuustojen ohjaajien oma ryhmä

Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto

edistää mm. nuorille suunnattujen palvelujen yhteensovittavuutta ja yhteisiä menettelytapoja palveluihin ohjaamisessa

POSAN PERHEPALVELUT

PoSan perhesosiaalityössä vastataan sosiaalihuolto- ja lastensuojelulain mukaisista palveluista. PoSassa on 2017 alussa käynnistetty palvelutarpeen arviointi-toiminta, jonka kautta koordinoidaan tulevat ilmoitukset ja niiden käsittely yhteistyössä terveydenhuollon ja psykososiaalisten palveluiden kanssa. Alueen palveluita ovat muun muassa tukiperhe- ja tukihenkilötoiminta, sosiaaliohjaus, sosiaalityö, perhetyö, avohuolto ja sijaishuolto sekä jälkihuolto. Valtakunnallisesti yli 13-vuotiaiden sijoitukset ovat lisääntyneet koko Suomessa ja painetta tähän näkyy myös Kankaanpäässä. PoSa panostaa varhaiseen puuttumiseen yhdessä terveydenhuollon ja sivistystoimien kanssa sekä perheiden peruspalveluihin.

Jälkihuoltopalvelut sisältävät lastensuojelun jälkihuollon, joissa keskeisiä palveluita ovat sosiaalityö, tukihenkilö- ja tukiperhepalvelut, perhetyö, taloudellinen tuki, jälkihuolto laitoksen yhteydessä ja muut tukitoimet. Jälkihuoltopalvelujen piirissä oli 29 (27) lasta tai nuorta vuonna 2018. Jälkihuollossa olleita oli keskimäärin kuukaudessa 23 nuorta (19).

Perheneuvolatoimintaa on kehitetty varhaisvaiheen palveluksi voimakkaasti ja perheneuvolan kanssa on kierretty eri yhteistyökumppaneita. Perheneuvolassa on aloitettu myös laajoja tutkimusmenetelmien käyttöönottoja, jotka hyödyttävät alueen yhteistyökumppaneitakin. Tiivistä yhteistyötä tehdään myös koulukuraattoreidenkin kanssa.

PoSassa tehdään tiivistä yhteistyötä Kankaanpään kaupungin etsivän nuorisotyön kanssa ja pyritään tavoittamaan mahdollisimman nopeasti kaikki alle 25-vuotiaat työttömät. Moni työttömänä työnhakijana oleva nuori toki tekee osa-aikaisesti muuta työtä, jolloin varsinaisten toimien tarjoaminen on haastavaa. PoSa tuottaa itse sosiaalista kuntoutusta ryhmätoimintana ja vuonna 2018 pidettiin kokonainen ryhmä alle 25-vuotiaille.

Pakka-yhteistyötä ja selvinpäin Satakunnassa-hanketta on jatkettu ja toiminnan kehittämistä vastaamaan kansallisia suosituksia jatkuu edelleen.

TYÖIKÄISET

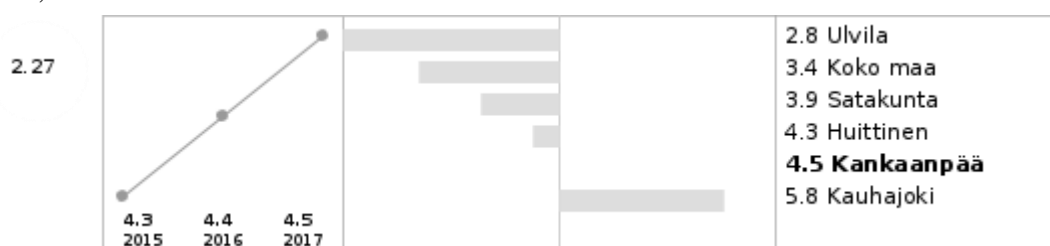
Elämänlaatu ja osallisuus

% Suunta Vertailu

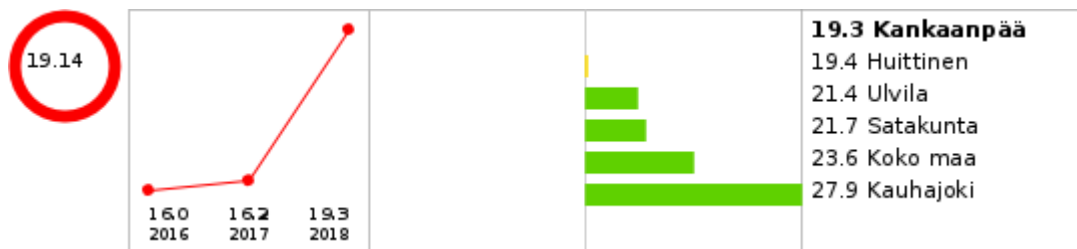
Tuki- ja liikuntaelinten- sekä sidekudosten sairauksien vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

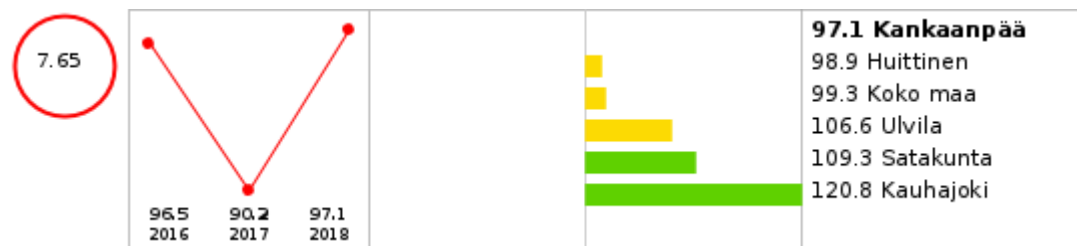
Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 25 - 64-vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä

Verenkiertoelinten sairauksien vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista

TYÖIKÄISET - Yhteenveto

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneita 25 - 64-vuotiaita henkilöitä oli tähän ikäryhmään suhteutettuna Kankaanpäässä selvästi enemmän vuonna 2018 kuin vuonna 2017 eli lisäystä 16,2 % -> 19,3 %:iin. Määrä on kuitenkin alle koko Suomen ja Satakunnan keskimäärän, koska nousua on tapahtunut muuallakin. Työkyvyttömyyseläkettä saavia 25 - 64-vuotiaita oli tässä ikäryhmässä sen sijaan vuosina 2016 ja 2017 suunnilleen yhtä paljon (9,6 -> 9,5 %), joka määrä on enemmän kuin koko Suomessa ja Satakunnassa.

Työkyvyttömyyseläkettä saavista suurin ryhmä oli mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden takia eläkkeellä olevat. Seuraavana ryhmänä tulevat tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairaudet (vuosi 2017).

Työttömien osuus työvoimasta laski vuodesta 2017 vuoteen 2018 eli 10,7 % -> 9,7 %:iin ja oli samalla tasolla kuin Satakunnassa ja koko maassa keskimäärin. Pitkäaikaistyöttömiä (1,8 % työvoimasta) ja vaikeasti työllistyviä (3,9 % 15 - 64-vuotiaista) oli Satakuntaa ja muuta Suomea vähemmän vuonna 2018 ja luvut ovat olleet jo pari vuotta laskusuunnassa.

Työttömien terveystarkastuksia on Kankaanpäässä tehty PoSan toimesta jo usean vuoden ajan.

Mielenterveys- ja päihdepalvelukeskus Tähdän toimintakeskuksessa on monenlaista toimintaa päihde- ja mielenterveysasiakkaille ja kasvavassa määrin myös muille asiakasryhmille kuten sosiaalisen kuntoutuksen ja kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille. Tavoitteena on asiakkaiden elämäntilanteen parantaminen, syrjäytymisen ehkäiseminen ja työllistymisen edistäminen. Mielenterveys- ja päihdepalvelukeskus Tähdän perustamisen jälkeen vuonna 2013 on mielenterveystyön painopistettä pyritty siirtämään erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon. Vuonna 2017 psykiatrian erikoissairaanhoidon avohoitoikäntyö 1000:tta 18 vuotta täyttänyttä asukasta kohden oli Kankaanpäässä vielä koko maata ja Satakuntaa suurempaa, mutta ne olivat laskusuunnassa. Perusterveydenhuollon mielenterveystyön avokäynnit ovat pysyneet suunnilleen ennallaan.

Vuoden 2017 alusta lukien perustoimeentulotuen käsittely ja päätöksenteko siirtyivät Kelan tehtäväksi. Toimeentulotuen kustannukset nousivat Kankaanpäässä selvästi vuonna 2017 ja ne olivat noin 65 euroa asukasta kohden, kun ne olivat vuonna 2016 noin 46 euroa asukasta kohden. Kustannusten nousua on tapahtunut muuallakin ja Kankaanpään menot ovat edelleenkin alhaisemmat kuin koko maassa ja Satakunnassa keskimäärin.

Toimeentulotuen Kela-siirto vähensi asiakkaiden face-to-face-asiointeja ja tämä on lisännyt asiakkaiden ongelmatilanteiden pitkittymistä ja moninaistumista. PoSan sosiaalipalveluissa tavataan usein asiakkaita, joilla on uhkana sähkön- tai vedenjakelun katkaisu tai häätö. Sosiaalipalveluissa pyritään jalkautumaan kuntalaisten keskuuteen, jotta puheeksiottoja voidaan tehdä aikaisemmin.

Päihdehuollon laitospalvelukselle on näkyvissä lisääntyvää tarvetta, samoin alaikäisten päihdepalveluita tulisi alueella kehittää. Alueella olisi siihen toiminnallisia mahdollisuuksia ja palvelutuotantoa. Sosiaalihuoltolain mukaisesti asumissijoitetut ovat alueella suurin yksittäinen sijoitusryhmä.

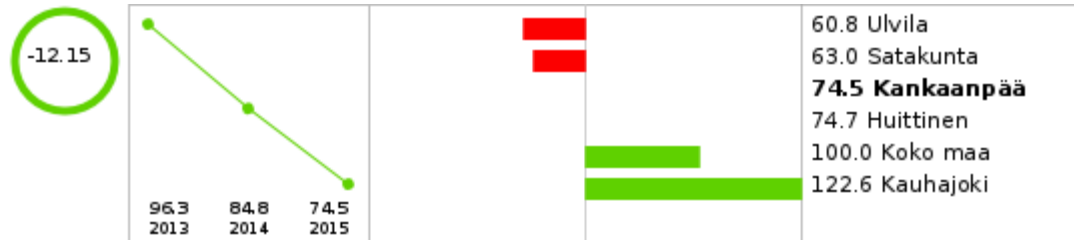
Aikuissosiaalityössä on suurena osa-alueena pitkäaikaistyöttömyyden hoito. Alueen aktivointiaste on seudullisesti ja koko maan laajuudessa korkea ja asiakkaiden osalta toimitaan tiiviissä yhteistyössä Kankaanpään kaupungin ja erilaisten yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Haastetta tuovat mahdolliset irtisanomiset ja YT-tilanteet isoissa yrityksissä.

IKÄIHMISET

Elämänlaatu ja osallisuus

% Suunta Vertailu

Dementiaindeksi, ikävakioitu

IKÄIHMISET - Yhteenveto

Satakunnan alueen vapaaehtoistoimijoiden, kolmannen sektorin ja kunnallisen toimijan yhteistyö on lisääntynyt yhteisen suunnittelun ja työryhmien kautta.

Tehostetun palveluasumisen määrää on osin pystytty vähentämään, mutta ensisijainen tavoite palvelun antamiseen on ollut asiakkaan oikean hoidon tarve ja sen mukainen asumispaikka. Prosentuaalisesti Kankaanpäässä on edelleen tavoitteeseen (6 %) nähden vieläkin liikaa paikkoja (9,4 %) vaikka määrää on pystytty vähentämään.

Kotiin annettavien palveluiden osuus on noussut vuosittain, mutta Satakunnan tavoitteeseen on vielä matkaa. Henkilöstöresurssin lisääminen on tarpeen lähiaikoina, jos tavoitteeseen halutaan päästä. Perhehoitajien saaminen alueelle olisi tervetullut palvelumuodon lisäys, työ ei kuitenkaan ole tähän mennessä kovin houkutelut perustamaan perhekoteja.

Vaikka kuntalaiset elävät yhä vanhemmiksi, ei palveluntarve jatkossakaan tule vähenemään dramaattisesti, vaan palveluntarve siirtyy myöhempään ikään. Muistisairaudet lisääntyvät edelleen, varsinkin koska eliniän odote on pidentynyt.

Kotiinkuntoutusyksikkö on tukenut hyvin Kankaanpään ikäihmisten hoivan ja hoidon tarvetta, ilman että ympärivuorokautista hoitoa olisi välittömästi tarvittu. Suurin osa yksikön asiakkaista tulee Kankaanpäästä vaikka yksikkö on tarkoitettu kaikille PoSan toiminta-alueen asukkailla. Yksikön kotiutusfysioterapeutti tekee kuntoutussuunnitelmia asukkailla, ja kotihoito jatkaa suunnitelman toteutusta ja seurantaasiakkaan kotona.

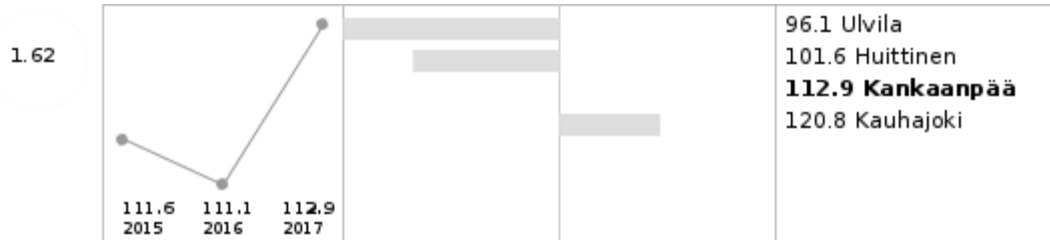
Henkilöstöä koulutetaan asiakkaiden tarpeiden mukaisesti koulutusaloihin, kuten kuntoutumisen tukemiseen, mielenterveys- ja päihdetyön osaamisalaan ja suun hoitoon.

Palveluohjaus on vakiinnutettu normaaliksi koko henkilöstön toimintamalliksi, sen lisäksi että palveluneuvoja ohjaa ja neuvoo asiakkaita päätoimisesti.

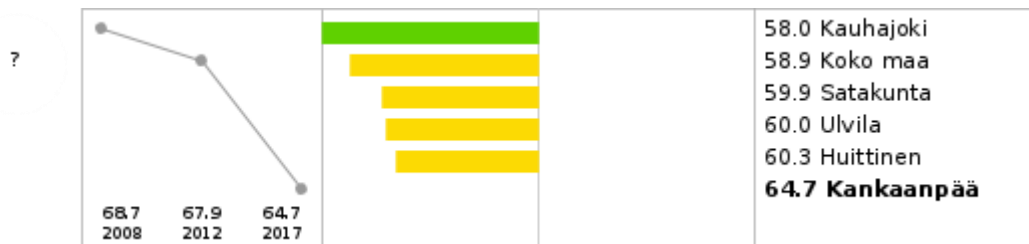
KAIKKI IKÄRYHMÄT

Elämänlaatu ja osallisuus

% Suunta Vertailu
Kelan sairastavuusindeksi, ikävakioitu (-2017)

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

% Suunta Vertailu
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

Asunnottomat yksin asuvat / 1 000 asukasta

Sosiaali- ja terveydenhuolto

% Suunta Vertailu
Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

KAIKKI IKÄRYHMÄT - Yhteenveto

Fyysinen elinympäristö

Terveellinen, turvallinen, viihtyisä ja ympäristöarvot huomioonottava elinympäristö voidaan turvata maankäytön suunnittelun ja kaavoituksen sekä rakennus-, katu- ja ympäristösuunnittelun avulla. Fyysisellä elinympäristöllä rakenteineen ja sen viihtyisyydellä on keskeinen vaikutus ihmisten hyvinvointiin.

Liikenneturvallisuus ja kevyen liikenteen kulkumahdollisuuksien parantaminen

Vuonna 2017 laadittiin Destia Oy:n toimesta Pohjois-Satakunnan seudun liikenneturvallisuussuunnitelma Varsinais-Suomen Ely-keskuksen, kuntien, Liikenneturvan ja Poliisin yhteistyönä. Liikenneturvallisuussuunnitelmasta toimenpide-ehdotuksineen laadittiin kuntakohtainen raportti ja ohjeellinen vuosikello liikenneturvallisuustyöhön. Lisäksi perustettiin monialainen Kankaanpään liikenneturvallisuusryhmä, joka ei ole kokoontunut vuonna 2018. Liikenneturvallisuustyötä ja tulosten seuranta on jatkettu Pohjois-Satakunnan alueellisen liikenneturvallisuusryhmän puitteissa, ryhmä on kokoontunut 2018 kaksi kertaa.

Kevyen liikenteen turvallisuutta parantavia hankkeita toteutettiin vuonna 2018: 1) uuden kevyen liikenteen väylän rakentaminen Kirkkokadulle Kelankaaren ja Pansiantien välillä (II vaihe noin 200 m), 2) uuden kevyen liikenteen väylän rakentaminen Reiman asuinalueelle Neuvoksenkadulle, päällystys- ja viimeistelytyöt toteutetaan 2019, 3) kevyen liikenteen väylien huonokuntoisten päällysteiden uusiminen mm. Tapalankadun/Laviantien alikulkutunnelin ympäristössä.

Palveluiden saavutettavuus

Kaupungin palvelut on keskitetty kaupungin keskustaan. Keskustassa palvelutarjonta on monipuolista ja palveluiden saavutettavuutta voidaan pitää sekä kevyen liikenteen että ajoneuvojen osalta hyvänä lyhyiden välimatkojen ansiosta. Liikenneväylät toimivat ilman ruuhkautumista ja paikoitusmahdollisuuksia palveluiden läheisyydessä on riittävästi saatavilla. Haja-asutusalueella palvelutarjonta on vähäistä. Kaupungin väestöstä valtaosa asuu kohtuullisen lähellä palveluita.

Viihtyisä ja virikkeellinen kaupunkiympäristö ja virkistysalueet

Keskustaajaman alueella on hoidettuja puistoalueita yhteensä noin 27 hehtaaria. Lisäksi Kaupunkiympäristön viihtyisyyttä on pyritty edistämään katuviheralueiden, kaupunkipuistojen istuksiin ja yleisille alueille sijoitetuilla istutuslaatikoilla kukkaistutuksineen. Ympäristön virikkeellisyyttä ja viihtyisyyttä lisäävät myös kaupunkiympäristöön sijoitetut Taidekehän taideteokset. Kokoelmaa ei ole kartutettu vuonna 2018, mutta teoksia on kunnostettu Taidekehätyöryhmän ja Kankaanpään museon ja teknisen keskuksen yhteistyönä. Prosenttitaideperiaatetta on alettu noudattaa kaupungin talonrakennushankkeissa Keskustan koulu (2016), Kirjaston peruskorjaus- ja laajennushanke 2017 - 2018. Kirjasto-hankkeessa toteutettiin sisätiloihin seinämaalaukset.

Vuonna 2018 toteutettiin Järventaustan alueella elohopea- ja suurpainevalaisinten vaihtoja (73 kpl) energiaa säästäviin led-valaisimiin.

Leikkikentät

Kaupungin teknisen keskuksen ylläpitovastuulla on vuoden 2018 lopussa ollut yhteensä 23 leikkipuistoa ja 14 leikkialuetta päiväkotien ja koulujen yhteydessä.

Kaupunki vastaa omistamiensa leikkivälineiden riittävästä huollosta ja kunnossapidosta sekä laitteiden säännöllisestä tarkastuksesta. Välineiden, varusteiden ja putoamisalustojen kunto sekä muut turvallisuustekijät tarkistetaan alueen käyttömäärä huomioiden. Huonokuntoisten välineiden käyttö estetään ja ne kunnostetaan tai uusitaan. Leikkikentille sijoitetaan vain eurooppalaiset turvallisuusstandardit täyttäviä leikkivälineitä. Vuonna 2018 on kaupungin yleisiin leikkipuistoihin hankittu uusia leikkivälineitä 9 kpl täydentämään välinevalikoimaa ja korvaamaan huonokuntoisia välineitä.

Leikkikentät ja leikkikenttävälineet ovat kuluttajaturvallisuuslainsäädännön soveltamisalaan kuuluvia palveluita ja tavaroita, joiden valvonta kuuluu Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (Tukes). Viranomaistarkastuksia ei vuonna 2018 ole ollut vaan tarkastukset on suoritettu omavalvontana.

Ilmanlaatu ja ilmastonmuutoksen hillitseminen

Ilmanlaatua ei ole mitattu, mutta ilman laatua voidaan pitää hyvänä, eikä merkittävää saastuneisuutta ole tavattu. Ilman laadun osalta ongelmana on koettu lähinnä katujen pölyäminen, mikä on runsainta keväisin ennen kuin kadut on puhdistettu. Katupölyn esiintymistä on pyritty ehkäisemään mahdollisimman aikaisella katujen puhdistusharjauksella ja asianmukaisilla puhdistusmenetelmillä.

Kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi ja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi on laadittu Kankaanpään ilmasto-ohjelma vuosille 2017 - 2025 ja liitytty kuntien energiatehokkuussopimukseen kaudelle 2017 - 2025. Kaupunki on ollut mukana myös SATAHIMA- kohti hiilineutraalia Satakuntaa – hankkeessa (2016 - 2018) ja vuonna 2018 alkaneessa Ilmastoviisas Satakunta -ILSA-hankkeessa (2018 - 2010). Kaupungin rakennusten peruskorjauskohteissa on energialähteinä lisätty uusiutuvan energian käyttöä mm. aurinkosähkön käyttö Pohjanlinnan koululla ja Keinojää Oy:n jäähallin hukkalämmön hyödyntäminen Liikuntakeskuksen uimahallin lämmityksessä.

Liikennemelu

Liikennemelua esiintyy pääliikenneväylien valtatie 23 ja kantatie 44 varrella, meluvyöhykkeet on merkitty osayleiskaavakarttaan.

Rakenteellisia meluntorjunta toimenpiteitä ei ole tehty, Laviantiellä kantatie 44 liikennemelua on pyritty vähentämään 60 km/h nopeusrajoituksella (välillä Asemakatu/Vuohiniityntien ja Tapalankatu). Kaavamääräyksissä melu on tarvittaessa huomioitu.

Hyvinvointi ja liikunta

Kaupunki on viime vuosina panostanut voimakkaasti kaupunkilaisten liikuntamahdollisuuksiin. Liikuntakeskuksen peruskorjaus- ja laajennushankkeen vanhan osa (I-vaiheen) rakentaminen on alkanut 2017 ja jatkuu uimahallin osalta 2018 - 2019 (II-vaihe). Urheilukentän peruskorjaus ja uusi huoltorakennus on valmistunut 2017. Hiihdon harrastusmahdollisuuksia on parannettu lumentekoa alueen rakentamisella ja talkoolaisten tykkilumiladulla.

2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

3 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

Johtopäätökset koululaisille (5 lk, 8 lk) järjestettyjen MOVE mittausten tuloksista vuodelta 2018

Move-järjestelmän tavoitteena on auttaa ensisijaisesti oppilasta ja hänen perhettään ymmärtämään fyysisen toimintakyvyn yhteydet oppilaan terveyteen, päivittäiseen hyvinvointiin, jaksamiseen ja opiskeluun. Palautejärjestelmän avulla oppilas, hänen huoltajansa, terveydenhuollon ammattilaiset koulussa sekä opettajat saavat tietoa oppilaiden fyysisestä toimintakyvystä, sen yhteydestä koululaisen hyvinvointiin sekä siitä, miten fyysistä toimintakykyä voi edistää. Tuloksien perusteella Kan-kaanpäässä erityinen huomio kohdistui 5 lk. poikiin, jotka sijoituivat kuudesta (6) mitattavasta osi-
oista viidessä (5) alimpaan kolmannekseen. Suurimmat ongelmat lähes kaikilla olivat kestävyys-
kunnan osa-alueella, jossa alimpaan kolmannekseen sijoittui 5 lk/P 59 %, 8lk/P 40 % ja 8lk/T 43 %.
Ainoastaan 5 lk/T sijoittuvat valtakunnalliseen keskiarvioon ja alimpaan kolmannekseen heistä si-
joittui 34 %.

Toimenpide-ehdotus:

- 1) tiedotus koululaisille MOVE testien tuloksista vrt valtakunnallinen keski-arvo
- 2) palautekysely oppilaille tuloksista ja ehdotuksien kerääminen toimenpiteiden käynnistämiseksi (osallistava aktiivointi päätöksentekoon)
- 3) koulukohtaisen suunnitelman laatiminen yt. oppilaiden kanssa
- 4) toimenpiteiden käynnistäminen
- 5) seuranta
- 6) johtopäätökset

Pohjanlinnan toimenpiteet kouluterveyskyselyssä esiin nousseisiin huoliin.

Huolta oli mm. unesta, liikkumisesta, kiusaamisesta, vuorovaikutuksesta, aamupala jäi syömättä...

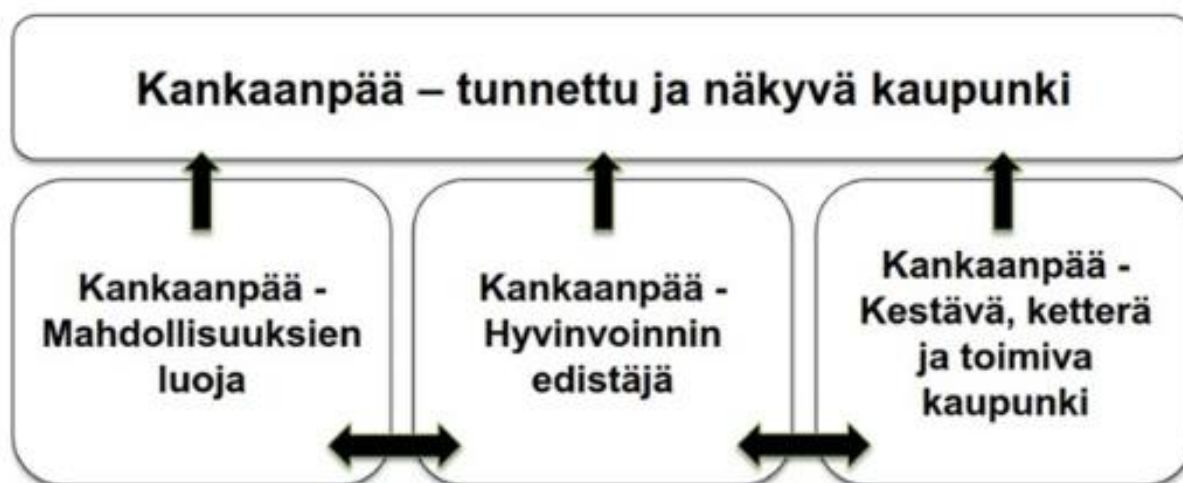
- pidettiin syyslukukaudella 2018 kolme teemaluentoa (päivällä tilaisuus oppilaille ja illalla avoin tilaisuus huoltajille ja asiasta kiinnostuneille) Aiheina: 1.päihteet, 2.some ja netti-kiusaaminen, 3.vanhempien ja nuorten vuorovaikutus ja nuorten kehitys. Asiantuntijoina: nuorisopsykiatrian lääkäri, päihdetyöntekijä, poliisit, psykiatrinen sairaanhoitaja, koke-
musasiantuntija, vastuukuraattori. Tilaisuudet otettiin hyvin vastaan ja niitä pidettiin on-
nistuneina.
- Kevätlukukaudella järjestettiin hyvinvointiviikko: aamuisin tarjolla oli aamupalaa, piden-
netyillä välitunneilla oli hyvinvointiin liittyviä tietoiskuja, kirjasto järjesti monenlaista oh-
jelmaa, oppilaat osallistuivat niin rentoutukseen, seurapeleihin kun ulkoliikuntaankin,
kiinnitettiin huomiota myös somen käytön vähentämiseen, unen ja levon merkitykseen.
Viikko onnistui hyvin niin opettajien kuin oppilaidenkin mielestä ja sitä jatketaan ensi
vuonna
- koulussa toimivat välituntiliikuttajat

Kiusaamiskysely toteutetaan oppilaskunnan kanssa yhteistyössä huhtikuussa.

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2019

4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

Kankaanpään kaupunginvaltuusto on 6.3.2017 pitämässä kokouksessaan hyväksynyt Kankaanpään kaupungin kaupunkistrategian vuoteen 2025. Kaupunkistrategiassa on kuntalain 37 §:n mukaisesti päätetty kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Strategiset, ohjaavat roolivalinnat vuoteen 2025 ovat seuraavat:

Kaupunkistrategiassa on määritelty kymmenen eri painopistealuetta sekä niiden tavoitteet sekä toimeenpanon/ohjelman. Painopistealueet ovat seuraavat:

1. Innovaatio- ja kehitystoiminta
2. Tulevaisuuden koulutusosaaminen
3. Matkailupotentiaali ja kuntamarkkinointi
4. Taide, liikunta ja aktiviteetit
5. Myönteinen yhteisöllisyys
6. Asukkaiden hyvinvointi
7. Kestävä kehitys
8. Tasapainoinen talous
9. Ketterä, yhteisökykyinen hallintamalli
10. Toimivat, terveet työyhteisöt

Kaupunkistrategian eri painopistealueet vaikuttavat kukin omalta osaltaan kuntalaisten hyvinvointiin. Nimenomaisesti kuitenkin kohta 6. asukkaiden hyvinvointi on sellainen, jossa asetetaan tavoitteet, joiden toimeenpanona laaditaan hyvinvointiohjelma. Tarkemmat tavoitteet asukkaiden hyvinvointiin on määritelty seuraavasti:

- Vaikuttamme siihen, että kuntalaisten vastuunotto omista elintavoista lisääntyy
- Ennaltaehkäisemme hyvinvointieroja ja syrjäytymistä
- Lisäämme yhteisöllisyys ja osallisuus -toimintaa, varmistamme hyvinvointi- ja turvallisuusosaamisen (lähipalvelut)
- Asuinalueiden aktivointi taloudellisen ja materiaalsen tuen muodossa sekä asukkaiden kuuleminen
- Kevyen liikenteen kehittäminen ja infran kunnossapito
- Virikkeellisen ympäristön ylläpitäminen

5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

Päihde- ja mielenterveyssuunnitelma 2017 - 2018
PAKKA-toimintamalli 2017
Terveyden edistämisen toimintasuunnitelma ja hyvät käytännöt v. 2011
Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma 2014 - 2020
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2016 - 2018
Opetustoimen laatukäsikirja
Esiopetuksen oppilashuoltosuunnitelma
Perusopetuksen oppilashuoltosuunnitelma
Kankaanpään Yhteislyseon ja Honkajoen lukion opiskeluhoitosuunnitelma
Kankaanpään kaupungin ilmasto-ohjelma 2017 - 2025
Kankaanpään liikenneturvallisuussuunnitelma 2017
Opetus- ja kulttuuriministeriön raportit:
Lyhyt esittely raporteista
Työpajatoiminta 2014
Etsivä nuorisotyö 2014
Nuorten ohjaus- ja palveluverkostot kunnissa 2015 sekä nuorisotakuu
Iloa liikkuen - varhaiskasvatuksen liikuntasuunnitelma
Liikkuva koulu suunnitelma 2. asteelle
Esteettömyyskartoitus keskusta-alueella 2019
ILSA - Ilmastoviisas Satakunta -hanke 1.5.2018 - 31.12.2020
Maahanmuuttajien kotouttamisohjelma Pohjois-Satakunta 2018

6 Hyvinvointisuunnitelma

Työllisyyden hoito

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuu-taho	Resurssit	Arviointimittarit
Työllisyyden paran-taminen	Yhteistyön tehostaminen eri tahojen (POSA, TE-toi-misto) kanssa	TYP-toiminta	Työttömyysaste Työttömyysaste on on noussut 0,4 %-yksikköä (2017: 10,8 ja 2018:11,2)
	Pitkäaikaistyöttömien akti-voiminen	Kuntouttava työtoi-minta, sosiaalinen kuntoutus (POSA)	KELAn toimittamat listat Kaupungin maksama osuus työmarkkinatuesta on laskenut 411 500 eu-rosta 336.300 euroon. Kuntouttavaan työtoimin-taan on edelleenkin panos-tettu mm. palkkaamalla kaupungin palvelukseen kuntouttavan työtoimin-nan koordinaattori vuo-deksi 2018 ja pitämällä säännöllisiä palavereja Posan edustajien kanssa.

Turvallinen ja terveellinen elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuu-taho	Resurssit	Arviointimittarit
Liikenneturvalli- suuden paranta- minen	Kaupungin liikennetur- vallisuussuunnitelman päivittäminen	Pohjois-Satakunnan liiken- neturvallisuussuunnitelman ohjausryhmä Kankaanpään liikenneturval- lisuusryhmä	Kankaanpään liikenne- turvallisuussuunnitelma 2017 on valmistunut ja hyväksytty luottamus- elimissä. Pohjois-Satakunnan lii- kenneturvallisuustyö- ryhmä on kokoontunut 2 kertaa vuonna 2018
	Liikennekasvatuksen li- sääminen	Kaupungin liikenneturvalli- suusryhmä Palvelukeskukset ja sidos- ryhmät (mm. Liikenneturva, poliisi, ELY-keskus)	Henkilövahinkoihin joh- taneiden onnettomuuk- sien määrä
	Liikenneturvallisuutta parantavat rakenteelliset toimenpiteet kuten uudet kevyen liikenteen väylät, korotetut suojatiet, hidas- teet, saarekkeet sekä vaa- rallisten liittymien ja lii- kennejärjestelyiden pa- rantaminen.	Kaupunkisuunnittelukes- kus/kaavoitus Tekninen keskus / kuntatek- niikka	Uusia kevyen liikenteen väyliä rakennettu 2018 valmiiksi yhteensä n. 705 jm, (Kirkkokatu, Neuvoksenkatu), Tori- alueen liikennejärjeste- lyt.
Esteettömyyden edistäminen	Luodaan esteettömiä liik- kumismahdollisuuksia	Kaavoitus ja liikenneväylien ja yleisten väylien suunnit- telu	Toteutunut, huomioi- daan toteutettavien hankkeiden rakentami- sessa.
	Esteettömyys ja turvalli- nen liikkuminen pyritään huomioimaan katu- ja yleisten alueiden suun- nittelussa ja hankkeiden toteutuksessa.	Kaupunkisuunnittelukeskus / kaavoitus ja rakennusval- vonta Tekninen keskus, julkiset ja yksityiset rakentajat	Toteutunut kaupungin kohteissa
	Katujen ja yleisten aluei- den kunto pyritään pitä- mään riittävän hyvällä ta- solla.	Tekninen keskus / Kuntatek- niikka	Väylien kunto tyydyttä- vällä tasolla 2018. Kun- nossapitotoimenpiteet suhteutettu käyttötalous- määrärahoihin. Huono- kuntoisia päällysteitä esiintyy kaikissa katu- luokissa.

Rakennusten terveellisyys ja turvallisuus	Terveellisyys ja turvallisuus otetaan huomioon tilojen suunnittelussa, korjausten aikataulutuksessa ja kiinteistöjen ylläpidossa.	Tekninen keskus, kaupungin rakennustoiminta ja kiinteistöhoito	Toteutunut
	Ennakoiva kiinteistöhoito	Tekninen keskus / Tilapalvelut	Haahtela (kiinteistöjen kunnossapidon seuranta) ohjelmisto käytössä
	Saumaton yhteistyö PoSan terveysvalvontaa	Posa Palvelukeskukset	Toteutunut
Ympäristöarvojen huomioiminen	Viranomaisyhteistyön lisääminen kaikessa suunnittelussa.	Posa, palvelukeskukset, sidosryhmät	Vatulanharjun ja Hämeenkaan pohjavesivarat aktiiviseen hyötykäyttöön -kehittämissuunnitelma toteutettu 2017 - 2018.
	Ennakoivat toimenpiteet pohjavesivarojen suojelemiseksi	Posa, vesihuoltolaitos, kaavoitus, rakennusvalvonta, tekninen keskus, sidosryhmät (mm. Puolustusvoimat, Metsähallitus)	Yhteistyö vesihuollon häiriötilanteisiin ja varautumiseen liittyen (Pelastuslaitos, PoSa)
	Ilmasto-ohjelman 2017-2025 ja energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden mukainen toiminta.	Tekninen keskus ja muut palvelukeskukset, kaupungin ilmastotyöryhmä ja sidosryhmät	Raportointi ilmasto-ohjelman ja energiatehokkuussopimuksen mukaisesti. -Ilmasto-ohjelman 2017 - 2025, vuosiraportointi 2017 valtuustolle tehty -energiatehokkuussopimuksen raportointi toteutuu toukokuun 2018 aikana

Toimenpiteet ja vastuutaho

Vastuunotto elintavoista

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Terveellisten ruokailutottumusten omaksuminen ja ylipainon välttäminen	Ohjaus ja neuvonta, varhainen puuttuminen	Terveystieteiden eri toimijat	Kouluterveyskysely 2017

	Liikkuva koulu -hanke, joka kannustaa koululaisia liikkumaan	Koulut, urheiluseurat	Hankkeen edetessä kerättävä tieto
Liikkumisen lisääminen	Liikkumisen monipuolinen ja tasapuolinen mahdollistaminen kaikikäisille. Liikunta- paikkojen kunnossapito.	Liikuntatoimi, tekninen keskus, kaupunkisuunnittelu- keskus	Teaviisari Kouluterveyskysely 2017 Kankaanpään liikunta- keskuksen olosuhteita kehitettiin merkittävästi vuonna 2018. Toimintavuonna urheilukentän ja tenniskentän peruskorjaus saatiin päätökseen sekä rakennettiin liikunta- keskuksen valaistulle kuntoradalle uusi valaistusjärjestelmä joka nimettiin "älyladuksi. Myös jäähallin parkki- paikka uusittiin vastaamaan nykypäivän olosuhteita suurten massatapahtumien järjestämiseksi.
	PAKKA-hanke: moniammatillinen toiminta, jolla pyritään nuorten alkoholinkäytön rajoittamiseen yhteistyössä anniskelupaikkojen kanssa.	Eri viranomaistahot ja yksityiset tahot yhteistyössä	Pakka-toiminta aloitti toimintansa 2017 yhteistyössä PoSan ja kuntien kanssa. Jatkuu edelleen.
Haitallisen päihteidenkäytön vähentäminen	Alkoholinkäytön puheeksiotto, riskikäytön arviointi, tiedotus ja valistus	Kukin sektori omalta osaltaan	Kouluterveyskysely 2017 PoSassa alkoholin puheeksiotto vastaan- otoa toteutuu pääsääntöisesti hyvin. Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma päivitettiin vuonna 2017 yhteistyössä toimijaverkoston kanssa.

Syrjäytymisen ehkäiseminen

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Lähipalveluiden turvaaminen	Lapsiperheiden peruspalveluiden ja lastensuojelun ennalta ehkäisevien palveluiden riittävä resurssointi perhettä lähellä oleviin ja kotiin annettaviin palveluihin. LAPE-työryhmä aloitti toimintansa.	Vauva- ja pikkulapsiperhetyö, oppilas- ja opiskelijapsykologityö, oppilas- ja opiskelijalääkäripalvelu, puheterapia, lapsiperheiden kotipalvelu oppilashuolto	PoSassa lähipalvelujen turvaamista haittaa paheneva pula sosiaalityöntekijöistä.
	Mahdollistetaan kaavoituksen avulla ikäihmisten asuminen lähellä palveluita.	Kaupunkisuunnittelukeskus	
Matala kynnys puuttua syrjäytymiseen	Matalan kynnyksen palveluiden tarjoaminen	Etsivä nuorisotyö, Valtti-työpaja, sosiaalityö, seniorineuvola, oppilashuolto, vammaispalvelut	
	Moniammatillisen yhteistyön lisääminen, 3. sektorin mukaan ottaminen	Kaupungin ja POSAn eri toimijat, seurakunta, yhdistykset ja seurakuntat	Yhteistyö on lisääntynyt, mm. Pakka-hanke. Kaupunki on osallistunut mm. Pärjätään yhdessä -hankkeeseen sekä koordinoitunut yhdistysten tapaamisia.

Yhteisöllisyys ja osallisuus

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Syrjimättömyys ja suvaitsevaisuus	Tiedottaminen, tietoisuuden lisääminen, muu asenteisiin vaikuttaminen.		Päivitettiin maahanmuuttajien kotouttamisohjelma vuonna 2018
	Vähemmistöjen aktivointi		Osallistutaan Länsi-Suomen romanien Saste aven -tervetuloa opintielle hankkeeseen vuonna 2019.
Kuntalaisten mukaanotto palveluiden suunnitteluun	Kuulemiset, kyselyt		Kaupunki on järjestänyt avoimia kuulemistilaisuuksia.

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

7 Suunnitelman laatijat

Vuoden 2018 hyvinvointikertomus on laadittu yhteistyössä kaupungin ja Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymän (jälj. POSA) viranhaltijoiden kanssa. Kertomuksen laadintaan ovat osallistuneet hallinto- ja henkilöstöjohtaja Anna Vanhahonko, asumispalvelupäällikkö (POSA) Tapani Santavirta, teknisen johtajan sijainen Jukka Tutti, rakennustarkastaja Ilkka Vainionpää, kulttuuri- ja nuorisokoordinaattori Ullamarja Kontiainen, työryhmän puheenjohtajana toiminut sivistysjohtaja Heikki Kiviniemi ja sihteerinä hyvinvointi- ja liikuntakoordinaattori Ilari Köykkä.

8 Suunnitelman hyväksyminen